

Úřad práce ČR

Praha, 9. 1. 2020

Nezaměstnanost v prosinci vzrostla, uchazečů meziročně ubylo

Úřad práce ČR

Generální ředitelství

Dobrovského 1278/25

170 00 PRAHA 7

Tel.: 950 180 111

K 31. 12. 2019 evidoval Úřad práce ČR celkem 215 532 uchazečů o zaměstnání. To je o 18 243 více než v listopadu a o 16 002 osob méně než před rokem. Zároveň jde o nejnižší prosincovou hodnotu od roku 1996, kdy bylo bez práce 186 339 lidí. Z celkového počtu nezaměstnaných bylo v uplynulém měsíci 196 285 dosažitelných uchazečů. Podíl nezaměstnaných osob vzrostl na 2,9 % (listopad 2019 – 2,6 %, prosinec 2018 – 3,1 %). Zaměstnavatelé nabízeli v prosinci prostřednictvím ÚP ČR 340 957 volných pracovních míst, z toho 11 227 v rámci dohod mimo pracovní poměr, tj. na DPP nebo DPČ. Celkem 74 547 volných míst bylo tzv. „bez příznaku“ pro cizince (absolutní hodnota bez rozlišení profese a regionu - 2,9 uchazeče na 1 volné pracovní místo). U dalších 266 410 pozic, tedy 78 %, pak zaměstnavatelé uvedli, že by na ně chtěli přijmout i pracovníky ze zahraničí. V mezinárodním srovnání měla ČR podle posledních dostupných dat EUROSTATU (za říjen 2019) nejnižší míru nezaměstnanosti v celé EU. Aktuální výsledky dnes zveřejnil Úřad práce ČR.

Podíl nezaměstnaných osob v ČR k 31. 12. 2019	2,9 %
Počet uchazečů o zaměstnání	215 532
Počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání	196 285
Míra nezam. podle EUROSTAT (říjen 2019)	2,2 %
Počet volných pracovních míst (VPM)	340 957
Počet VPM „bez příznaku“ pro cizince	74 547
Počet VPM vhodných pro cizince	266 410

Situace na pracovním trhu odpovídala v prosinci dlouhodobému stavu, ročnímu období a také běžnému vývoji ke konci roku, kdy nezaměstnanost pravidelně roste.

„S příchodem zimy postupně končí sezónní práce zejména v zemědělství či ve stavebnictví, a do evidence se už hlásí ve větším počtu i lidé, jimž skončily termínované pracovní smlouvy a dohody nebo například

TISKOVÁ ZPRÁVA

Úřad práce ČR

živnostníci, kteří dočasně přerušili svou činnost,“ uvádí generální ředitelka ÚP ČR **Kateřina Sadílková.**

Nezaměstnanost během celého loňského roku kopírovala klasickou vývojovou křivku zohledňující sezónní vlivy. Zároveň ale v meziročním srovnání setrvale klesala.

„Situace se na trhu práce v roce 2019 vyvíjela velmi příznivě. Z pohledu Úřadu práce ČR představuje bezesporu výborný výsledek nízká nezaměstnanost a snížení podílu dlouhodobě nezaměstnaných. Pro pracovní trh byl charakteristický vysoký počet volných pracovních míst a nízký počet uchazečů o zaměstnání. Značnou část z nabízených pozic, více než dvě třetiny, tvořila místa pro nekvalifikované pracovníky, na která měli zaměstnavatelé zájem přijmout cizince jako další zdroj pracovní síly. V letošním roce očekáváme nadále spíše stabilní situaci. Budeme pokračovat v aktivním přístupu k zaměstnavatelům a vyhledávání pracovních příležitostí pro ty nezaměstnané, kteří mají ztížený přístup na trh práce, včetně využití aktivní politiky zaměstnanosti. Současná příznivá situace odhaluje i limity dostupné pracovní síly. Musíme tak umět reagovat na přicházející změny související s Průmyslem 4.0 a Prací 4.0. Ty mohou na jedné straně způsobit zánik některých profesí, na straně druhé ale přinesou možnosti pro vznik nebo posílení důležitosti těch oblastí, kde lidskou práci a osobní přístup stroje nahradit nemohou. A to je příležitost pro další vzdělávání, rekvalifikace nebo kariérové poradenství, které Úřad práce ČR rovněž poskytuje,“ shrnuje generální ředitelka.

Nejnižší nezaměstnanost vykázaly ke konci předchozího měsíce okresy Praha – východ (1,1 %), Rychnov nad Kněžnou (1,3 %), Praha - západ (1,4 %), Pelhřimov (1,5 %), Benešov (1,6 %) a Mladá Boleslav (1,7 %). **Podíl nezaměstnaných osob stejný nebo vyšší než republikový průměr hlásí 31 regionů. Nejvyšší** byl v okresech Karviná (6,7 %), Bruntál (5,6 %), Znojmo (5,2 %), Ostrava - město (5,1 %), Jeseník (5 %), Chomutov (4,9 %), Hodonín (4,7 %) a Most (4,6 %). **Podíl nezaměstnaných žen vzrostl na 2,9 % a mužů na 2,8 %.**

Meziměsíční nárůst nezaměstnanosti zaznamenalo v prosinci všech 77 okresů. Největší Prachatice (o 37,3 %), Jeseník (o 35,6 %), Jindřichův Hradec (o 34,9 %), Svitavy (o 29,2 %), Chrudim (o 25,5 %), Klatovy (o 23,1 %), Břeclav (o 22,1 %), Bruntál (o 19,4 %), Písek (o 18,8 %) a Strakonice (o 18,2 %).

TISKOVÁ ZPRÁVA

Úřad práce ČR

Během prosince se na ÚP ČR **nově přihlásilo 43 415** lidí. Ve srovnání s předchozím měsícem byl jejich počet vyšší o 5 529 osob, meziročně pak o 1 348 uchazečů. Z evidence naopak **odešlo 25 172** uchazečů o zaměstnání (ukončená evidence, vyřazení uchazeči o zaměstnání). To je o 11 943 méně než v listopadu a o 371 méně než rok předtím. **Novou práci získalo 13 758 lidí**. Celkem 5 617 klientů ÚP ČR z evidence vyřadil, protože při zprostředkování zaměstnání nespolupracovali.

V evidenci byli nejčastěji klienti s nízkou kvalifikací, se základním, nedokončeným a středním odborným vzděláním, s výučním listem či středním vzděláním s maturitou. Průměrný věk nezaměstnaných činil v prosinci **42,9 roku**. Mezi evidovanými bylo **77 393 lidí nad 50 let** a na celkové nezaměstnanosti se podíleli **35,9 %**. Z celkového počtu uchazečů o zaměstnání bylo těch, kteří jsou bez práce **déle než 12 měsíců, 20,8 %** - celkem **44 828**. **Průměrná délka nezaměstnanosti činila 465 dnů**. V uplynulém měsíci bylo bez práce **108 718 žen** (50,4 % z celkového počtu nezaměstnaných) a **33 726 OZP** (15,6 % z celkového počtu nezaměstnaných).

Ke konci prosince evidoval ÚP ČR celkem **340 957 volných pracovních míst**, což je o 2 287 více než v listopadu a o 16 547 více než před rokem. **Nejvíce volných pozic** chtějí obsadit zaměstnavatelé v Praze (74 905), ve Středočeském (59 039), v Plzeňském (37 876), Jihomoravském (27 149) a Pardubickém (24 582) kraji. **Z celkového počtu volných pracovních míst nabízeli zaměstnavatelé 4 877 pozic na dohodu o provedení práce a 6 350 míst na dohodu o pracovní činnosti. Na jedno volné pracovní místo připadá v průměru 0,6 uchazeče.** Z toho nejvíce v okresech Karviná (5,5), Jeseník (3,4), Sokolov (3,3), Hodonín (2,7), Znojmo (2,6), Děčín, Bruntál a Blansko (shodně 2,5). Z celkového počtu nahlášených volných míst jich bylo **11 600 vhodných pro osoby se zdravotním postižením (OZP)**.

Zaměstnavatelé měli v prosinci největší zájem o dělníky v oblasti výstavby budov, montážní dělníky, pomocníky ve výrobě, uklízeče a pomocníky v hotelích a dalších objektech, obsluhu vysokozdvížných vozíků a skladníky, řidiče nákladních automobilů, tahačů a speciálních vozidel, kuchaře, zedníky nebo svářeče. Firmám dlouhodobě chybí kvalifikovaní řemeslníci, ale také odborníci v informačních technologiích. **Tradičně velká poptávka je po technických profesích napříč všemi obory. V některých regionech a odvětvích je nedostatek nabídky pracovní síly už také z řad uchazečů o zaměstnání.** Pro

TISKOVÁ ZPRÁVA

Úřad práce ČR

Úřad práce ČR je současný vývoj impulsem pro zavedení nových přístupů k podpoře zaměstnatelnosti různých cílových skupin. Zároveň se ještě více zaměřuje na zkvalitnění a zefektivnění své činnosti tak, aby zrcadlila požadavky zaměstnavatelů.

„Klademe důraz na přímý kontakt se zaměstnavateli. Poskytujeme jim maximální informační servis, vyjíždíme do firem, naši poradci navštěvují provozy v rámci exkurzí. Monitoring trhu práce je jednou z klíčových aktivit Úřadu práce ČR na všech našich pracovištích. Zároveň dostáváme zpětnou vazbu od zaměstnavatelů k poskytovaným službám a informacím, která nám potvrzuje, že Úřad práce ČR je aktivním hráčem v centru zaměstnanosti. Naším cílem je poskytovat efektivní a kvalitní služby, a na tyto procesy se dlouhodobě zaměřujeme,“ vysvětluje Kateřina Sadílková.

Zástupci Úřadu práce ČR informují zaměstnavatele o aktuální nabídce služeb a naopak získávají informace o stavu a očekávaném vývoji zaměstnanosti v regionech, tedy o plánovaném přijímání či propouštění zaměstnanců. Hlavním plusem monitorovací činnosti je, že se **veškeré informace dostanou přímo na stůl jednotlivým zaměstnavatelům** a ti se o nich nemusí dozvídat zprostředkovaně. Za zmínku stojí také pořádání **výběrových řízení či předvýběry** vhodných uchazečů o zaměstnání, které ÚP ČR zajišťuje pro zaměstnavatele na základě jejich konkrétních požadavků. Osvědčují se i setkávání v rámci regionálních partnerství, pravidelná jednání poradních sborů a osobní návštěvy starostů měst a obcí. V této souvislosti je ale třeba poukázat na fakt, že **uchazeči o zaměstnání z evidence Úřadu práce ČR nejsou jediným zdrojem pracovní síly na trhu práce. Zaměstnavatelé mají možnost přijmout na volnou pozici také pracovníky z volného trhu práce nebo třeba ze zahraničí.** O tom, kterého zaměstnavatele si zaměstnanec nakonec zvolí, rozhoduje řada aspektů - výše mzdy, benefity, dobře nastavená firemní kultura zaměstnavatele nebo třeba jeho ochota slevit z původních požadavků.

Řada zaměstnavatelů už flexibilně zareagovala na nedostatek pracovních sil a přikročila k úpravě svých požadavků tak, aby odpovídaly současnému trhu práce. Tak například v současně době už tak striktně nevyžadují úplnou profesní způsobilost, dosaženou úroveň vzdělání, získání konkrétní kvalifikace a praxi v oboru nabízeného pracovního místa. **Důležitý je pro ně především zájem nových zaměstnanců o danou pozici, ochota učit se novým věcem, spolehlivost, flexibilita**

a chuť pracovat. Zaměstnavatelé si je sami zaškolují a "pracují" s nimi mnohem intenzivněji.

Ke konci prosince evidoval ÚP ČR celkem 9 729 absolventů škol všech stupňů vzdělání a mladistvých. To je meziměsíčně o 333 a meziročně pak o 528 osob méně. Na celkové nezaměstnanosti se podíleli **4,5 %** (listopad 2019 – 5,1 %, prosinec 2018 – 4,4 %). Bez práce bylo k 31. 12. 2019 celkem **6 622 bývalých studentů** - o 338 méně než v předchozím měsíci (listopad 2019 – 6 960, prosinec 2018 – 7 122, prosinec 2017 – 8 151). **Zaměstnavatelé nabízeli této skupině uchazečů celkem 70 085 volných pracovních míst.** Nejčastěji se jednalo o pozice pro montážní dělníky výrobků a zařízení, obsluhu výrobních strojů, kováře, nástrojáře, obsluhu pojízdných zařízení, pomocníky ve výrobě nebo řemeslníky, kvalifikované pracovníky ve stavební výrobě a pracovníky v IT.

Všem skupinám ohroženým dlouhodobou nezaměstnaností věnuje Úřad práce ČR zvýšenou péči. Ke konci prosince podpořil **prostřednictvím příspěvků v rámci aktivní politiky zaměstnanosti celkem 10 485 uchazečů a zájemců o zaměstnání.** APZ přispívá k zaměstnávání uchazečů prakticky ve všech odvětvích. Zaměstnanost významně podporují také **projekty spolufinancované z národních a evropských peněz.** Prioritou Úřadu práce ČR je především kvalitní zprostředkovatelská práce, úzká spolupráce se zaměstnavateli a realizace efektivní APZ, kde jde zejména o **rekvalifikace, veřejně prospěšné práce (VPP) a společensky účelná pracovní místa (SÚPM).** V případě uplatnění uchazečů o zaměstnání na VPP není důležitá kvalifikace. Zároveň ale umožňují dlouhodobě nezaměstnaným, aby si oživilí nebo získali pracovní návyky a po jejich skončení snáze našli stálou práci. Pokud jde o SÚPM, ta nabízí klientům možnost získání zaměstnání i ve specializovaných oborech.

Veřejně prospěšné práce jsou tradiční vlajkovou lodí APZ. Jde o nástroj APZ, jenž pomáhá umístit na trh práce nejobtížněji zaměstnatelné uchazeče o zaměstnání. K 31. 12. 2019 na nich pracovalo celkem **5 434 lidí.** VPP **jsou určeny pro dočasné pracovní uplatnění uchazečů o zaměstnání,** kterým úřad věnuje při zprostředkování zaměstnání zvýšenou pozornost. Jedná se o pozice v oblasti méně kvalifikovaných a pomocných prací. ÚP ČR tato místa vytváří ze zákona jako krátkodobé pracovní příležitosti.

Za standardní délku trvání VPP považuje Úřad práce ČR 12 měsíců. Opakovaně pak může podpořit stejného klienta tehdy, když se jedná o osobu s kumulovanými hendikepy, jako např. se zdravotním postižením, ve věku do 30

nebo naopak nad 50 let či rodiče, který pečuje o dítě do 15 let, nebo o uchazeče, jemuž hrozí sociální vyloučení, jestliže se opakovaně prokáže, že nemůže najít zaměstnání na volném trhu práce. **Vždy je ale třeba každý takový případ posoudit individuálně**, a to z úrovně příslušné krajské pobočky či kontaktního pracoviště ÚP ČR. **VPP zaměstnavatelé nejčastěji využívají** při úklidu a údržbě veřejných prostranství a zeleně, pomocných pracích, opravách veřejného majetku, v lesnictví, v charitě, sociálních službách, v dohledové službě, při zaměstnávání APK nebo k zajištění dalších veřejně prospěšných činností, např. v infocentrech, knihovnách či jiných veřejných agend. Obce a kraje je mohou využít také při odstraňování následků živelných pohrom nebo při zimních a jarních údržbách.

SÚPM vyhrazená hrají prim hlavně u firem, a to napříč všemi obory. Díky podpoře v této oblasti dostalo ke konci prosince šanci získat zaměstnání **2 754 uchazečů**. Celkem **13 lidí** podpořil ÚP ČR v rámci **nově zřízených SÚPM** u zaměstnavatele (jde o místa, v jejichž rámci ÚP ČR přispívá na jejich vybavení). **Nejčastěji zaměstnavatelé využívají SÚPM** ve všeobecné a odborné administrativě, v gastronomii, hotelnictví, úklidu, obchodě, ve výrobě a službách (i osobních), ve stavebnictví, v zemědělství či v charitě. Celkem **427 nezaměstnaných** mohlo na základě příspěvku na SÚPM začít podnikat. Nejčastěji v oblasti osobních služeb, pohostinství, v obchodě, řemeslech či administrativě.

Úspěch sklízí též **příspěvek na dojížděku**. Dosud o něj **požádalo celkem 10 275 zájemců**. Nejvíce v Moravskoslezském (2 480), Olomouckém (2 399), Ústeckém (1 116) a Jihomoravském (1 014) kraji. Jen v prosinci přijal Úřad práce ČR 37 žádostí. S **6 738 žadateli už uzavřel dohodu o poskytnutí příspěvku** (s 21 z nich v prosinci). V jejich rámci přiznal měsíční částku většinou ve výši 1 500 Kč, protože podpoření uchazeči nejčastěji dojíždí do práce 10 – 25 km. Jsou mezi nimi lidé různých profesí, např. administrativní pracovníci, výrobní a montážní dělníci, kovodělníci, elektromechanici, opraváři, strážníci, pracovníci ve zdravotnictví a sociální oblasti, řidiči, učitelé, skladníci, uklízečky, asistenti pedagogů, kosmetičky nebo třeba obchodní referenti.

Zájem je i o **výkon veřejné služby (VS)**. Celkem má ÚP ČR s jejími organizátory, především obcemi, nestátními neziskovými organizacemi nebo třeba základními a mateřskými školami nebo knihovnami, nasmlouvaných **7 391** pozic. Nejvíce pak v Ústeckém (1 847), v Moravskoslezském (1 299) a Jihomoravském (744) kraji. A nejedná se jen o činnosti při zajištění čistoty ulic a dalších veřejných prostranství a zeleně, ale i o aktivity, které lidé vykonávají během veřejnosti

přístupných sportovních, kulturních a obdobných akcí a v neposlední řadě během pomocných činností při poskytování sociální péče (např. při ambulantní a terénní sociální službě) apod. **Na veřejnou službu nastoupilo 1 590 klientů.** Úřad práce ČR i nadále aktivně oslovuje (a to opakovaně) další potenciální organizátory, kteří mohou veřejnou službu zabezpečit.

Uchazečům a zájemcům o zaměstnání vydatně pomáhají v návratu na trh práce i **rekvalifikační kurzy**, které ÚP ČR finančně podporuje. **A jejichž obsah a složení plně reflektují potřeby a požadavky regionálních zaměstnavatelů.** K 31. 12. 2019 se jich účastnilo celkem **485 lidí. Nejčastěji realizovanou rekvalifikací jsou kurzy zaměřené** na získání řidičských a profesních průkazů, vč. profesní způsobilosti a kurzy zaměřené na získání základních počítačových dovedností. Pro změnu profese nebo další prohloubení znalostí se většinou rozhodují lidé s výučním listem, úplným středním vzděláním s maturitou a základním vzděláním. Z hlediska věku pak převažují účastníci nad 50 let. **ÚP ČR může financovat plně nebo částečně tři varianty rekvalifikací** – ty, které zajišťuje sám, zvolené rekvalifikace a poslední variantou jsou rekvalifikace zaměstnanců, kteří jsou ohroženi ztrátou zaměstnání u stávajícího zaměstnavatele, např. z důvodu změny podnikatelské činnosti či útlumu jedné části podnikatelských aktivit.

Mezi skupiny uchazečů o zaměstnání ohrožených dlouhodobou nezaměstnaností patří též **osoby se zdravotním postižením.** Proto i v jejich případech poskytuje ÚP ČR příspěvky na podporu pracovního uplatnění. V rámci **zřízení pracovních míst pro OZP** finančně podpořil ke konci prosince **862 osob se zdravotním postižením** (z toho jich **19** vykonává samostatně výdělečnou činnost). **Nejčastěji** se jedná o pozice určené výrobním, montážním a pomocným dělníkům, řemeslníkům, pracovníkům v osobních a úklidových službách, administrativě, obchodu, prodeji a ostraze, operátorům call center apod. Celkem **193 uchazečům** přispěl ÚP ČR na **provoz pracovního místa pro OZP a OZP – samostatně výdělečně činnou.**

Podporu v nezaměstnanosti pobíralo v předchozím měsíci **81 579 lidí**, tj. 37,9 % všech uchazečů vedených v evidenci (listopad 2019 – 36,2 %, prosinec 2018 – 35,6 %). Nezaměstnaní pobírali v průměru **8 151 Kč.** O rok dříve vyplácel ÚP ČR podporu **82 355** uchazečům o zaměstnání.

Míra nezaměstnanosti podle EUROSTAT (Statistický úřad Evropského společenství), která se používá pro mezinárodní srovnávání a vychází

TISKOVÁ ZPRÁVA

Úřad práce ČR

z posledních dostupných výsledků **za říjen 2019**, ukazuje, že se **Česká republika drží dlouhodobě pod průměrem EU. V uvedeném měsíci měla nejnižší míru nezaměstnanosti v celé EU** (sezónně neočištěná míra nezaměstnanosti **ČR – 2,2 %**, v **EU28 6,3 %**, sezónně očištěná míra nezaměstnanosti **ČR 2,2 %** a v **EU28 6,3 %**). Podrobnosti na <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/data/database>.

Informace o vývoji nezaměstnanosti jsou zveřejněny na <https://www.mpsv.cz/web/cz/mesicni>.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí ÚP ČR